



# Analiza vprašalnika: Vpliv zalivske krize na slovensko gospodarstvo

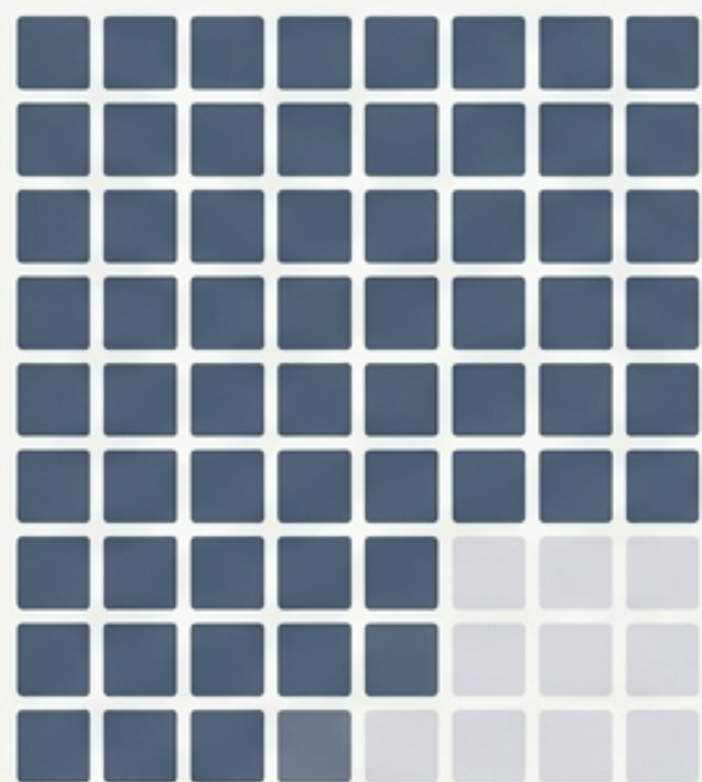
---

Prehod iz geopolitičnega tveganja  
v sistemski operativni šok

---

Datum analize: April 2026 | Vzorec: 56 podjetij

# Demografika in profil vzorca



**86 %**

Srednje velika in  
velika podjetja



Podjetja v naslednjih 3 mesecih večinoma pričakujejo poslabšanje razmer, ob 6- do 12-mesečnem horizontu pa visoko negotovost glede trajanja in intenzivnosti motenj.

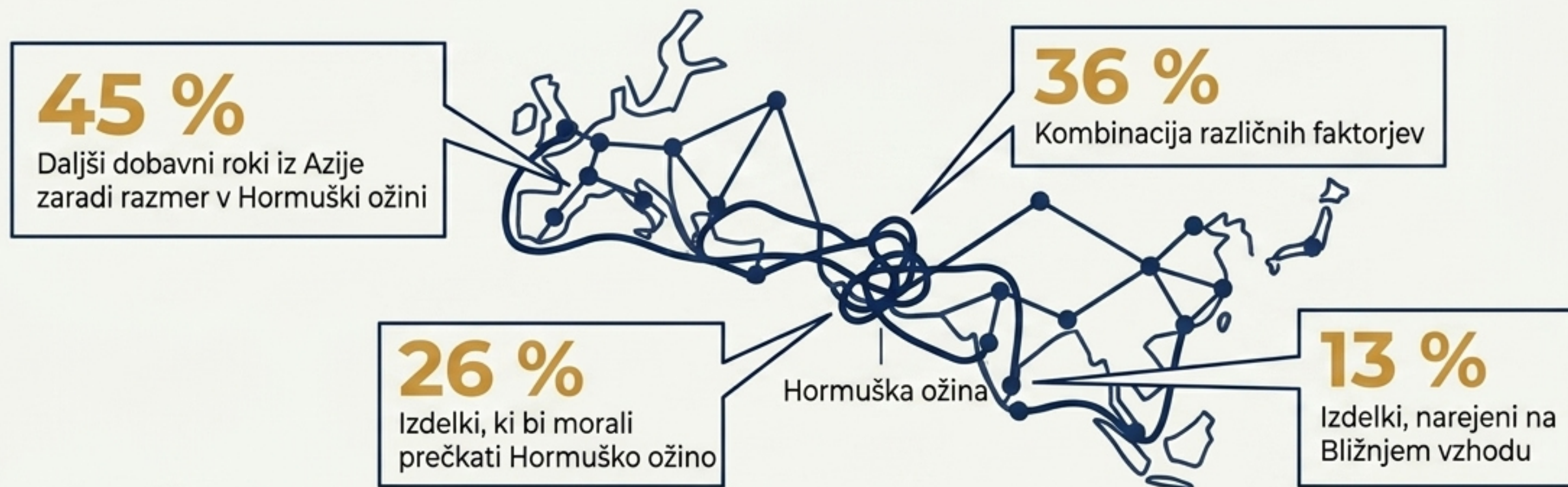
## POVZETEK

Vzorec močno reprezentira hrbtenico slovenskega gospodarstva – prevladujejo srednja in velika podjetja v ključnih proizvodnih in storitvenih sektorjih.

### Vzorčna podjetja predstavljajo:

6 % celotnih prihodkov družb (8,5 mrd EUR),  
5,2 % dodane vrednosti (1,8 mrd EUR) oz. (3 % nacionalnega BDP),  
4,4 % zaposlenih (24 tisoč) v družbah oz.  
(3 % vseh delovno aktivnih v Sloveniji).

# Izvor motenj: Geopolitika udari ob dobavne verige



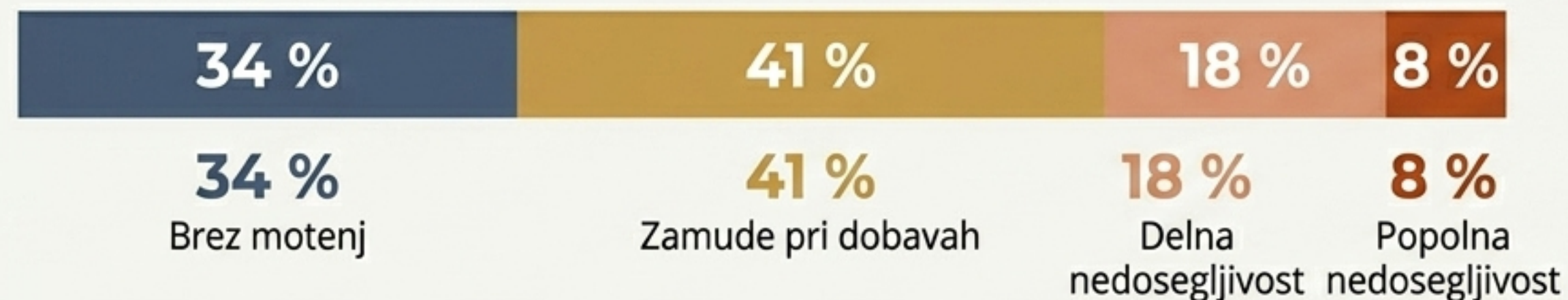
Podjetja poročajo o dodatnih zapletih: zamude v prekrcajnih lukah, omejen tranzit letalskih in ladijskih povezav ter zaprtje zračnega prostora.

## POVZETEK

Jedro problema je logistično-geopolitično, saj je oskrba iz Azije in tranzit preko Bližnjega vzhoda ključno ozko grlo oskrbovalnih verig.

# Fizične motnje: Zamude in nedostopnost

Stanje v zadnjih 30 dneh



Povprečna zamuda pri prizadetih



## POVZETEK

Več kot 60 % podjetij beleži operative motnje. Zalivska kriza ni več zgolj tveganje, temveč dejanska blokada – pri 8 % podjetij se že kaže kot popolna nedostopnost surovin.

# Kritični prag preživetja

Trenutna ocena kritičnosti motenj

**15 %**  
Nizko

**52 %**  
Srednje kritično - povzroča stroške brez zastojev

**21 %**  
Visoko kritično

**12 %**  
Zelo visoko kritično

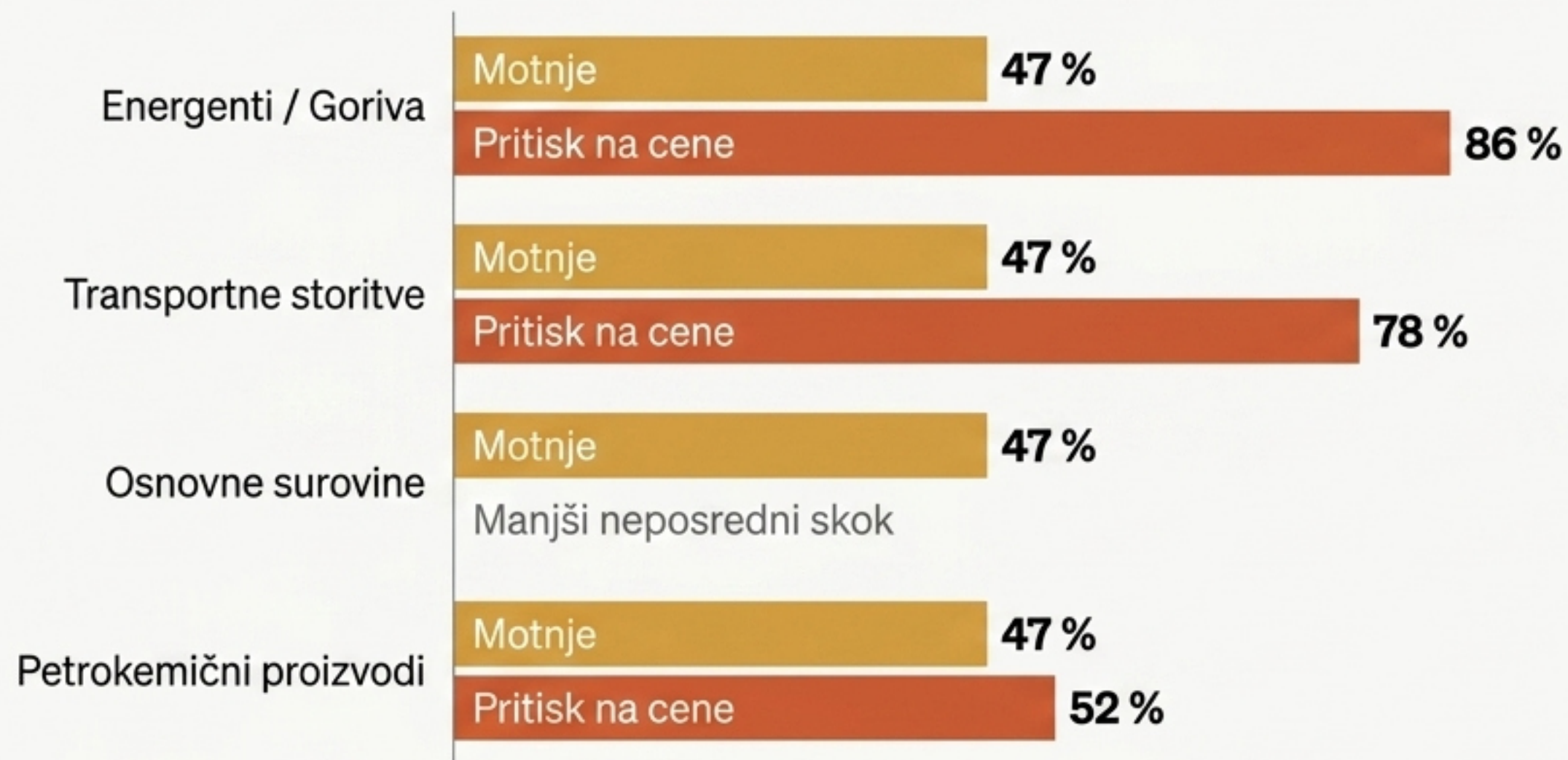


## POVZETEK

Toleranca na zamude je izjemno nizka – za polovico podjetij poslovanje postane resno ogroženo že pri zamudah, krajših od enega meseca. Vpliv pri tretjini podjetij že prehaja v fazo hudega operativnega pritiska.

# Žarišča stroškov: Kje so motnje največje?

## Žarišča: Motnje vs. Cenovni pritisk



! Status Podražitev: Pri 63 % podjetij so bile podražitve tujih dobaviteljev že uresničene, pri 38 % pa so že napovedane.

## POVZETEK

Geopolitična tveganja se najhitreje in najmočneje prelivajo neposredno v energijo, logistiko in naftno vezane inpute. Energenti dosegajo 86 % vpliv na skok cen.

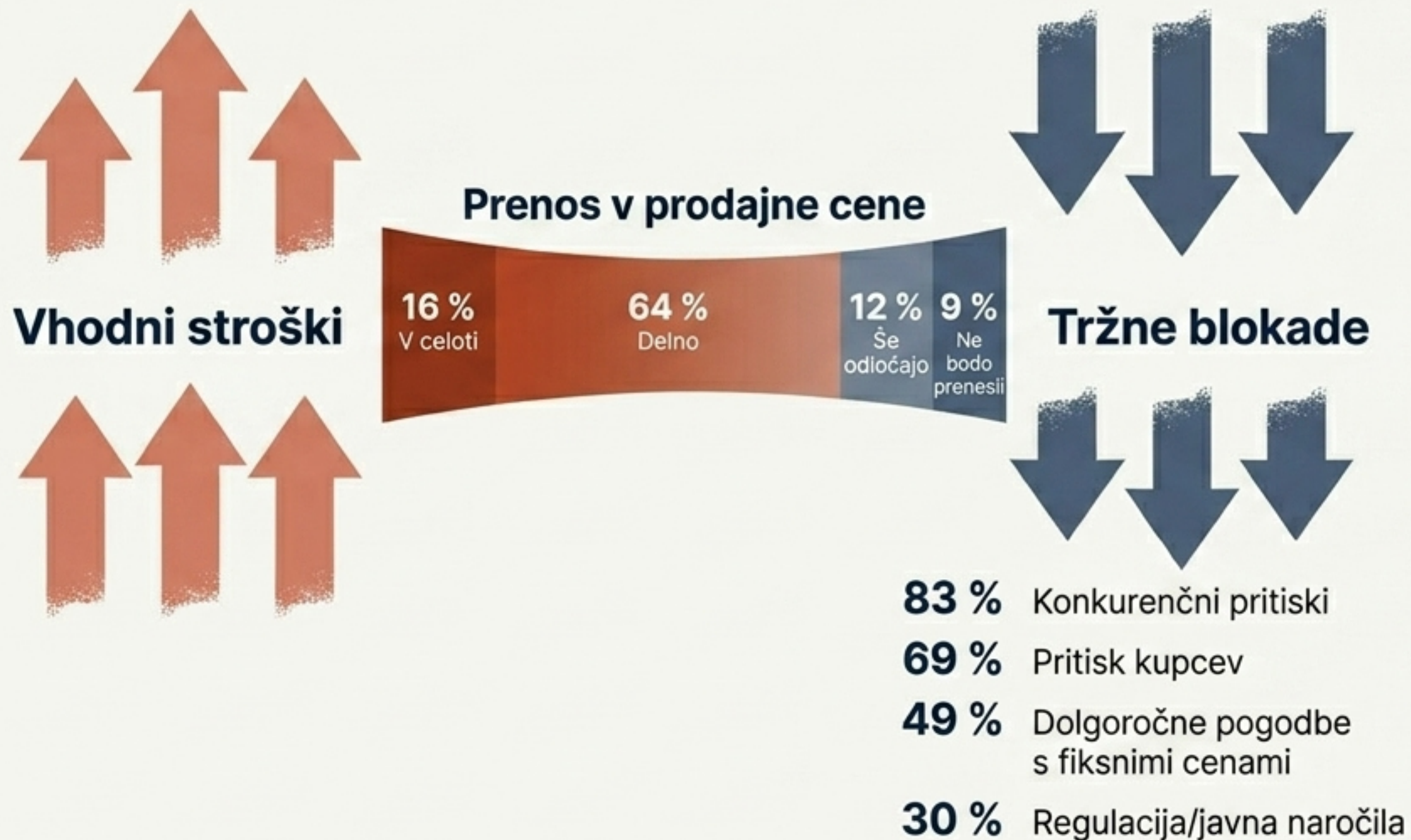
# MATRIKA: Dinamika nabavnih cen

		Ocena dviga (%)	Značilnost gibanja	Pričakovano trajanje
1	<b>Energenti</b>	Nad 20 % (35 %)	Zelo nestanovitna nihanja (42 %)	Nemogoče oceniti (39 %) / 3–6 mesecev (36 %)
2	<b>Petrokemija</b>	10–20 % (44 %)	Postopno zviševanje (39 %)	Nemogoče oceniti (44 %) / >6 mesecev (35 %)
3	<b>Gnojila</b>	Nad 20 % (67 %)	Postopno zviševanje	>6 mesecev (67 %)
4	<b>Transport</b>	5–20 % (85 %)	Postopno zviševanje (47 %)	Nemogoče oceniti (47 %)

## POVZETEK

Cenovni šok je drastičen. Najbolj nepredvidljive so podražitve energentov, pri čemer vsi ključni sektorji pričakujejo vztrajanje visokih cen vsaj 3–6 mesecev ali dlje.

# Padec marž: Nemogoč prenos stroškov

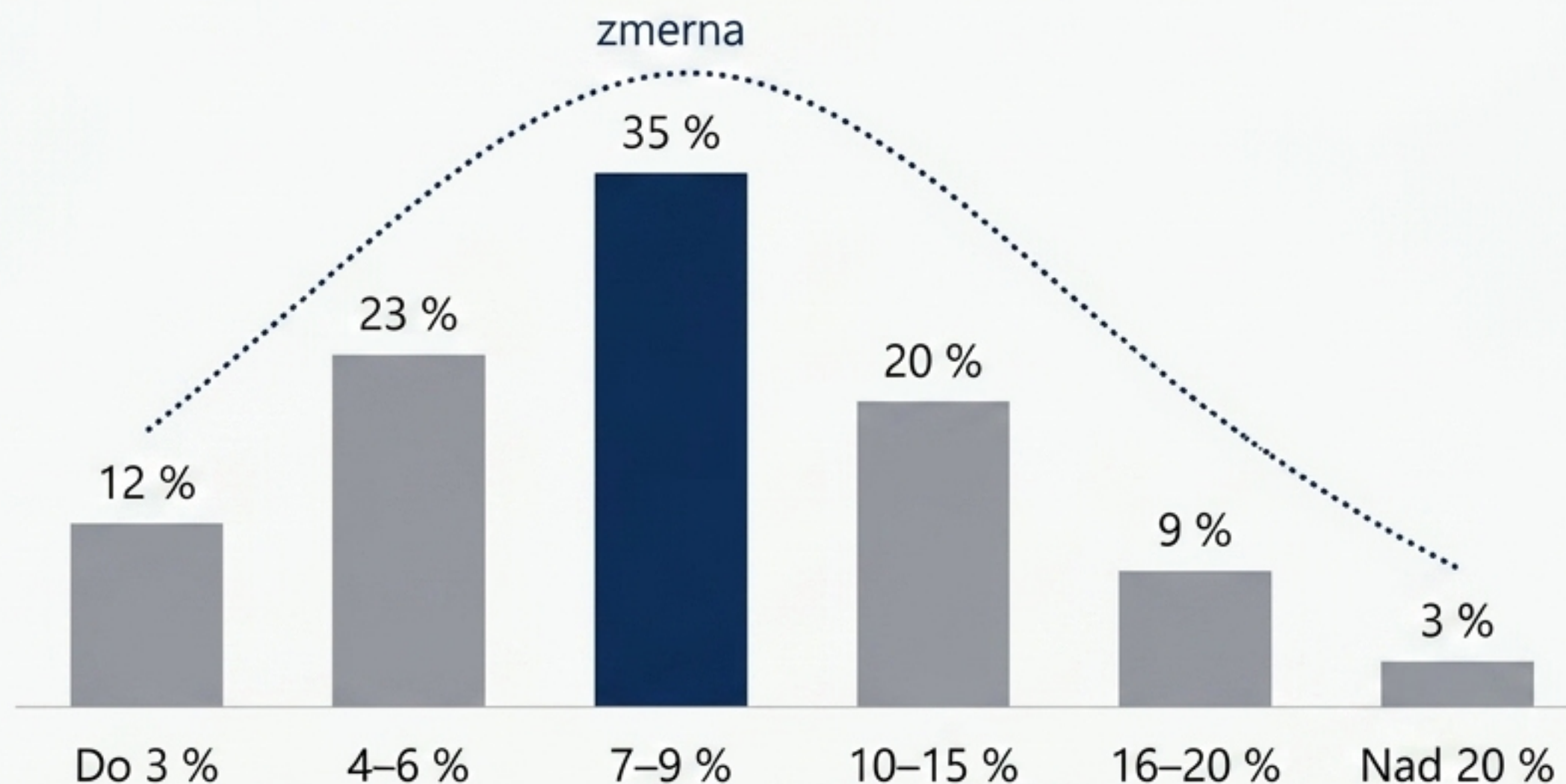


## POVZETEK

Glavnina stroškovnega šoka ne doseže končnega kupca, temveč neposredno uničuje marže. Cenovni prenos onemogočajo predvsem hudi hudi konkurenčni pritiski na trgu.

# Projekcija inflacije: Izhodne cene

## Projekcija dviga cen končnih izdelkov/storitev



### POVZETEK

Kljub drastičnim vhodnim podražitvam (pogosto nad 20 %), tržne blokade preprečujejo ekstremne skoke končnih cen. Najbolj verjetna splošna podražitev izdelkov in storitev bo zmerna, med 7 in 9 %.

# Obrambni mehanizmi podjetij

## Strateški odziv podjetij

### Taktični

- Sprememba cenikov (**71 %**)
- Iskanje alternativnih dobaviteljev (**57 %**)

### Finančni/Kapitalski

- Zamiki investicij (**48 %**)
- Nižja rast plač (**36 %**)
- Povečevanje zalog (**33 %**)

### Strukturni

- Preusmerjanje transportnih poti (**33 %**)
- Zmanjšanje zaposlovanja (**31 %**)
- Zmanjšanje obsega proizvodnje (**26 %**)
- Nižja izplačila dobičkov (**21 %**)

## POVZETEK

Podjetja se ne odzivajo le logistično, ampak s celovitim finančnim prestrukturiranjem. Šok neposredno zavira razvoj, saj skoraj polovica podjetij zamika ključne investicije.

# Sistemska tveganja (6–12 mesecev)

## Q1 Konkurenčnost



- Nevarnost izgube trgov
- Pritisk cenejšega dumpinškega uvoza iz Kitajske v EU
- Izvozna odvisnost

## Q2 Stroški



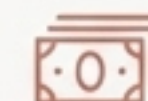
- Nestabilno planiranje zaradi nenehnega dnevnega spreminjanja cen surovin in energentov

## Q3 Operativa



- Zastoji proizvodnje
- Pomanjkanje naftno vezanih surovin in goriv
- Blokade prometnih tokov

## Q4 Likvidnost



- Drag obratni kapital
- Povečane zaloge
- Dražje skladiščenje
- Pogodbene kazni za nedobave

## POVZETEK

Tveganja preraščajo iz zgolj oskrbovalnih v eksistencialna, s posebnim poudarkom na izgubi konkurenčnosti napram cenejšim globalnim trgov.

# Kaj gospodarstvo pričakuje od države?

## Pričakovana pomoč s strani države



### Dodatni predlogi iz ankete:

Subvencioniranje čakanja na delo, krizne sheme pomoči, krepitev energetske varnosti (skupni nakupi).

## POVZETEK

Slovensko gospodarstvo za preživetje bolj kot neposredne subvencije (29 %) potrebuje hitro deregulacijo in razbremenitev poslovnega okolja (69 %), kar bi omogočilo fleksibilnejše prilagajanje prilagajanje na krizo.

# MATRIKA: Sektorska ranljivost



## Kemična ind., farmacija, plastika

Največja ranljivost. Ekstremen udar preko osnovnih surovin in energentov.



## Živilska industrija in kmetijstvo

Posredni udar. Izpostavljenost prek embalaže, logistike in hudega pritiska stroškov na marže.



## Cestni transport in logistika

Neposredna operativna blokada. Ekstremna izpostavljenost cenam goriv in varnosti transportnih poti.



## Kovinska industrija

Konkurenčni udar. Manj motenj, a hud pritisk poceni uvoza in izgube evropskega trga.

## POVZETEK

Čeprav so motnje vsesplošne, se profil ranljivosti močno razlikuje. Kemijo neposredno dušijo cene vhodnih surovin, živilstvo pa logistika in embalaža.

# Zaključek: Večdimenzionalni šok

## 1.

### ŠOK JE REALNOST.

Geopolitično tveganje se je materializiralo v dejansko oskrbovalno blokado, z visoko kritičnostjo in toleranco, krajšo od enega meseca.

## 2.

### MARŽE POD UDAROM.

Drastični skoki vhodnih cen (energija, transport) se zaradi tržnih blokad ne morejo preliti v končne cene. Prenos bo zmeren (7–9 %).

## 3.

### KRČENJE OKOLJA.

Podjetja v obrambi zamikajo investicije, zmanjšujejo zaposlovanje in svarijo pred izgubo konkurenčnosti v korist azijskih trgov.

## POVZETEK

Zalivska kriza za slovensko gospodarstvo ne predstavlja le **logistične zamude**, temveč **kompleksno presečišče stroškovnega, operativnega in finančnega šoka**, ki terja **takojšnjo regulativno razbremenitev**.